Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Historia nowożytna Polski – wykład, PG_00168400						
Kierunek studiów	Historia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu	2027/2028			
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki			
Forma studiów	niestacjonarne		Sposób realizacji	na odległość (e-learning)			
Rok studiów	2		Język wykładowy	polski			
Semestr studiów	3		Liczba punktów ECTS	3.0			
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia	egzamin			
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Sławomir Kościelak				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	20.0	0.0	0.0	0.0	0.0	20
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 20.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach	Praca własna studenta		RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	20		2.0	53.0		75
Cel przedmiotu	Przedstawienie kluczowych problemów historii Polski w okresie nowożytnym, w XVI - XVIII wieku, rozwój wspólnego polsko-litewskiego państwa, ewolucja ustroju od monarchii do zanarchizowanej szlacheckiej Rzeczpospolitej, złożoność stanowego społeczeństwa, problemy gospodarcze, wielowyznaniowość i wieloetniczność						

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[HISTL3_U08] Potrafi efektywnie planować i organizować swoją pracę, samodzielnie zdobywając i utrwalając wiedzę w sposób uporządkowany i systematyczny	Potrafi efektywnie planować i organizować proces samodzielnego zdobywania i utrwalania wiedzy z zakresu historii nowożytnej Polski, porządkując ją w ujęciu chronologicznym i problemowym oraz systematycznie pogłębiając wiedzę o najważniejszych wydarzeniach, procesach i zjawiskach epoki.	[SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
[HISTL3_W05] Ma zaawansowaną wiedzę na temat dorobku historiografii, różnorodności punktów widzenia oraz ma świadomość istnienia w naukach historycznych i pokrewnych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym	Ma zaawansowaną wiedzę na temat dorobku historiografii w zakresie historii nowożytnej Polski, rozróżnia jej główne nurty oraz ma świadomość istnienia w naukach historycznych i pokrewnych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[HISTL3_K02] Jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych i zawodowych związanych z wybraną specjalnością oraz do współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego w zakresie edukacji i promocji dziedzictwa historycznego i kulturowego Polski, regionu i Europy.	Jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego w zakresie edukacji i promocji dziedzictwa historycznego i kulturowego Polski nowożytnej, swojego regionu i Europy w tym okresie	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[HISTL3_W02] Ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie, wiedzę o historii dawnych i współczesnych ziem polskich	Ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie, wiedzę o historii dawnych i współczesnych ziem polskich w epoce nowożytnej	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[HISTL3_K01] Krytycznie ocenia posiadaną wiedzę, wykazuje gotowość do jej stałego poszerzania oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	Krytycznie ocenia posiadaną wiedzę w zakresie nowożytnej Polski, wykazuje gotowość do jej stałego poszerzania oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu

Ustrój Rzeczypospolitej Obojga Narodów, artykuły henrykowskie ich znaczenie dla dziejów państwa, system władzy państwowej, Sejm, jego znaczenie, wady ustrojowe, w tym wolna elekcja i liberum veto, prawo i sądownictwo. Gospodarka folwarczno-pańszczyźniana i jej wpływ na siłę i skuteczność polityki wewnętrznej i zewnętrznej państwa, społeczeństwo stanowe, wieloetniczne i wielowyznaniowe, poszukiwanie jedności i wspólnej tożsamości, tendencje odśrodkowe, problemy i konflikty.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Ogólna wiedza o historii Polski i świata w zakresie kursu szkoły średniej

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
egzamin ustny, pisemny	51.0%	100.0%

Zalecana lista lektur

Podstawowa lista lektur

T. Jurek, E. Kizik, *Historia Polski do 1572,* Warszawa 2013, s. 499-703

U. Augustyniak, *Historia Polski 1572 1795,* Warszawa 2008.

M. Markiewicz, *Historia Polski 1492-1795,* Kraków 2002.

Pod wspólnym niebem. Narody dawnej Rzeczypospolitej, pod red. M. Kopczyńskiego i W. Tygielskiego, Warszawa 2010

M. Ptaszyński, *Reformacja w Polsce a dziedzictwo Erazma z Rotterdamu,* Warszawa 2018

	Uzupełniająca lista lektur	J. Topolski, *Gospodarka polska a europejska w XVI-XVIII w.,* Poznań 1977, J. Maciszewski, *Szlachta polska i jej państwo,* Warszawa 1986 J. Tazbir, *Kultura szlachecka w Polsce, rozkwit-upadek-relikty,* Warszawa 1983 I. Ihnatowicz, A. Mączak, B. Zientara, J. Żarnowski, *Społeczeństwo polskie od X do XX wieku,* Warszawa 1988 *Obyczaje w Polsce od średniowiecza do czasów współczesnych,* red. A. Chwalba, Warszawa 2006 *Prusy Królewskie. Społeczeństwo, kultura, gospodarka 1454-1772,* red. E. Kizik, Gdańsk 2012
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Obszar, granice, lenna i terytoria specjalne, podział administracyjny wspólnego, polsko-litewskiego państwa; zasady funkcjonowania unii realnej, odpowiedzialność za państwo; rząd urzędy centralne i ziemskie; stanowy charakter prawa, partykularyzm osobowy i terytorialny prawa, kodyfikacje prawa w Rzeczypospolitej; System sądownictwa w państwie; wymiar i rodzaje pańszczyzny, typy folwarków; wpływ gospodarki folwarcznej na sytuację miast w Rzeczypospolitej; Szlachta: przywileje, rozwarstwienie, prestiż społeczny; Mieszczaństwo: podziały społeczne, elity, obywatele i mieszkańcy; Chłopi: kategorie ludności wolnej i poddanej; Przyczyny reformacji w Polsce, strefy wpływów wyznań protestanckich; Reformy potrydenckie w Kościele polskim; zakres uprawnień duchowieństwa; barokowa religijność; Sarmatyzm: geneza pojęcia, sarmatyzm jako ideologia, znaczenie, zmierzch, relikty; zwarte grupy etniczne i wyznaniowe w Rzeczpospolitej Obojga Narodów; narodowościowe i wyznaniowe diaspory w Polsce okresu nowożytnego; Prusy Królewskie w ramach Rzeczypospolitej.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.